

de Tropische kas

**Jaarverslag van de
Vereniging Vrienden van de
Tropische kas te Beetsterzwaag
over het jaar
2014**

INHOUD:

INLEIDING
DE VERENIGING
ACTIVITEITEN

1. Beheer
2. Openstelling
3. Bezoekersaantallen
4. Rondleidingen
5. Speciale activiteiten
6. Contact met leden en publiek

BESTUUR
FINANCIËN
1. Inkomsten
2. Uitgaven
3. Saldi
AFSLUITING

Vereniging
Vrienden van de
Tropische Kas
te Beetsterzwaag

Postadres
Hoofdstraat 38
9244 CP Beetsterzwaag

Bezoekadres
Kerkepad Oost 16A

tropischekas@planet.nl
www.tropischekas.nl

 Tropische Kas Beetsterzwaag

INLEIDING

2014: 10 jaar open voor publiek

In 2014 hebben we als vereniging uitvoerig stilgestaan bij het 10-jarig bestaan van het complex als historisch erfgoed, opengesteld voor publiek dankzij een zeer actieve groep vrijwilligers. Dit is gevierd met een feestelijke ontvangst voor genodigden op 29 augustus en een open dag op 30 augustus.

Het complex wordt volledig onderhouden door vrijwilligers. Een bijzondere prestatie van ca 50 betrokken mensen, die in verschillende aandachtsgebieden werken: groen onderhoud zoals kuisplanten, kasplanten en tropische planten; rondleiden; gasten ontvangen; opstellen onderhouden en de technische installaties bewaken.

In 2014 heeft de onderhoudsploeg weer 35 nieuwe kuipen gebrand, gelakt en gemonteerd: een bewerkelijke klus in het voorjaar.

Als nieuwe activiteit is er in het voorjaar van 2014 een demonstratie-bienkast geplaatst in de orangerie. De vrijwilligers zijn uitvoerig voorgelicht en geïnstrueerd door de plaatselijke imkers, en op deze manier is er letterlijk weer een stap voorwaarts gezet op het pad van vruchtbare kruisbestuiving tussen verenigingen in Beetsterzwaag!

DE VERENIGING

De Tropische Kas bestaat uit een cultuurhistorisch kassencomplex dat behoort bij het erfgoed van de in de 19e en 20e eeuw in het Lycklamahûs wonende adellijke familie Lycklama à Nijeholt. De vereniging Vrienden van de Tropische Kas ziet het als haar taak dit complex te behouden, te beheren en te exploiteren op zodanige wijze, dat bezoekers ervan kunnen genieten en verenigingsleden plezier beleven aan de werkzaamheden die dit met zich mee brengt. De vereniging had in 2014 374 leden. Hiervan waren er 47 actief betrokken bij de uitvoering van de vele werkzaamheden die het functioneren van de vereniging met zich mee brengt.

ACTIVITEITEN

1. Beheer

Het beheer is opgedeeld in de aandachtsgebieden buitentuin, orangerieën, de tropische kas en de opstellen. Voor de tuinwerkzaamheden was een vaste ploeg van ca 8 vrijwilligers actief. De collectie tropische planten in de tropische kas wordt verzorgd door twee vaste vrijwilligers. De opstellen werden regelmatig door een bestuurslid geïnspecteerd. Naar gelang de aard van de werkzaamheden die hier uit voortvloeiden werd óf een professional ingeschakeld óf vrijwilligers aangezocht voorkomende klussen uit te voeren.

2. Openstelling

Het kassencomplex was in 2014 zonder afspraak te bezoeken op de volgende tijden:

maand	dag	tijd
mei	zaterdag en zondag	van 14.00 – 17.00 uur
juni, juli en augustus	donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag	van 14.00 – 17.00 uur
september, oktober	zaterdag en zondag	van 14.00 – 17.00 uur

Op de momenten dat vrijwilligers aanwezig waren om beheeractiviteiten uit te voeren werden belangstellenden ook buiten openingstijden in de gelegenheid gesteld het complex te bezoeken.

Van de openstelling maakten 4101 mensen gebruik. Bezoekers werden ontvangen door onze ca 23 gastvrouwen en -heren.

Ter voorbereiding op de openstelling wordt jaarlijks in maart een bijeenkomst belegd met alle gastvrouwen en -heren. Hier worden de ervaringen van het afgelopen jaar besproken, afspraken gemaakt over de openstelling en het rooster. In april werd voor de gastvrouwen en -heren een scholingsrondeleiding gehouden. Een goed gevulde informatiemap met informatie over planten en historie ondersteunt het werk van de vrijwilligers. In een logboek werden bezoekersaantallen en opmerkingen en ideeën van de gastvrouwen en -heren genoteerd. Voor de bezoekers lag een gastenboek klaar waarin zij hun ervaringen konden beschrijven. Het bezoeken van het kassencomplex is gratis. Met een prachtig vormgegeven giftenpot, een bordje en de aanbeveling op een aan bezoekers uitgereikte plattegrond van ons complex, stimuleren we bezoekers tot een vrijwillige bijdrage.

Het seizoen werd voor de vrijwilligers afgesloten met een feestelijke activiteit.

Met de kerstdagen is bij de vrijwilligers een attentie rondgebracht.

3. Bezoekersaantallen in 2014

In totaal hebben 4101 mensen ons complex bezocht, daarvan kwamen er ca 300 in groepsverband verdeeld over 24 groepen.

De speciale activiteiten trokken de volgende aantallen bezoekers:

Koningin van de nacht	10	bezoekers
Groenmarkt	400	bezoekers
Monumentendag	613	bezoekers
Weekend van de Kunst	392	bezoekers
Appeldag	512	bezoekers
Rabo museumdag	208	bezoekers
Midwinter tropentrip	6	bezoekers

Bezoekers	apr	mei	juni	juli	aug	sept	okt	dec	totaal
	155	817	718	302	585	839	679	7	4101

Bezoekersaantallen op de **website**:

Aantal unieke bezoekers: 5.183

Aantal bezoeken: 8.961

Aantal pagina's bezocht: 31.618

Aantal hits: 276.477

De herkomst van de bezoekers is in de website-statistieken terug te vinden zonder vermelding van datum, dus dit is geen jaaroverzicht: onze website is bekeken vanuit Rusland tot aan Argentinië en van de Britse eilanden in de stille oceaan tot aan Australië, Oekraïne, China en heel Europa.

De beknopte vertalingen op de site hebben hun werk goed gedaan.

4. Rondleidingen

Op afspraak verzorgen enkele leden rondleidingen. Hier werd in 2014 door 24 groepen gebruik van gemaakt. In totaal bracht dit 300 bezoekers naar de kas. Deze rondleidingen werden in een aantal gevallen gecombineerd met een historische rondleiding door Beetsterzwaag, verzorgd door de Werkgroep Historische Rondleidingen.

We organiseerden ook rondleidingen op vaste tijdstippen voor individuele bezoekers. Op de eerste zondag van de maand betrof dit een rondleiding door het Lycklama park, op de laatste zondag van de maand een rondleiding over het terrein van het kassencomplex. Deze excursie is 7 maal aangeboden. Per keer namen gemiddeld 17 bezoekers hieraan deel.

5. Speciale activiteiten

Het terrein van de Tropische Kas is zeer geschikt voor het houden van activiteiten die aansluiten bij de thema's planten, natuur of historie. We stelden de Tropische Kas ook open in aansluiting op speciale activiteiten in het dorp.

- De jaarlijkse opening viel samen met het dorpsfeest op **Koningsdag** zaterdag 26 april
- In 2014 werd voor de twaalfde keer, op de zaterdag voor Moederdag, 10 mei, een **Groenmarkt** gehouden, in samenwerking met de afdeling Drachten van de vereniging Groei & Bloei. Tijdens deze groenmarkt is ons terrein volgezet met marktkraampjes van waaruit Groei & Bloei-leden zelfgekweekte of -gemaakte producten verkopen. Het bezoekersaantal was 400 personen.
- Het hele seizoen is de Tropische Kas vertrekpunt voor diverse natuurexcursies en dorpswandelingen
- In de eerste weken van mei organiseerden we op 2 avonden een bezoek aan de **Koningin van de Nacht**, een cactus waarvan de bloemen slechts één nacht bloeien. Omdat pas de avond van te voren bekend is of een knop gaat bloeien konden liefhebbers zich aanmelden met hun e-mailadres en ontvingen zij vlak voor de bloei per e-mail bericht. Hiervan maakten 10 mensen gebruik
- zaterdag 24 en zondag 25 mei: **Landelijke Parkendagen**. In samenwerking met Ars Musica voor de muzikale omlijsting
- 28 en 29 juni: jaarlijks **Weekend van de Kunst** in Beetsterzwaag met in totaal 392 bezoekers
- 29 en 30 augustus: **Tienjarig bestaan als Vereniging**. Vrijdagnamiddag voor genodigden, zaterdag open dag voor breed publiek. In totaal 210 bezoekers
- **Open Monumentendag** 13 september. Tijdens deze laatste activiteit werd een boekenmarkt georganiseerd gericht op boeken over natuur en historie. Het thema was in 2014 reizen en trok 613 bezoekers
- Op zaterdag 11 oktober organiseerden wij voor de vijfde keer de zogenaamde **Appeldag**. Diverse activiteiten rond appels en peren, pompoenen en andere oogstbare herfstgewassen zijn georganiseerd, opgeluisterd met muziek. 512 bezoekers
- 25 oktober was de **RABO museumdag**. Exclusief voor klanten van de RABObank was de kas een dag extra open. Er kwamen 208 bezoekers.

- Op woensdag 10 december was de Tropische Kas met een standje vertegenwoordigd op de **Kerstfair** in Beetsterzwaag
- Het winterhalfjaar is ons complex gesloten voor bezoekers. In de Tropische Kas echter groeit en bloeit alles door. Om belangstellenden in de gelegenheid te stellen hiervan mee te genieten organiseerden we aan het begin en eind van het jaar de zogenaamde **Midwintertropentrip**. Deze bestond naast een bezoek aan de Tropische Kas uit een PowerPointPresentatie over de geschiedenis van de Tropische Kas, in de Notariskoepel in de Lycklamatuin. Hiervan maakten 6 bezoekers gebruik.
- Jaarlijks organiseert de Vereniging een informatieve **excursie** voor alle vrijwilligers naar een tuin of ander relevant bedrijf in Nederland.

6. Contact met leden en publiek

Met drie nieuwsbrieven per jaar houden we de leden van de vereniging op de hoogte van ontwikkelingen, activiteiten en de contributie.

We hebben onze folder herzien en verspreid onder diverse hotels, pensions, B&B's, toeristische informatie-punten, restaurants en andere relevante adressen gericht op onze doelgroep.

De provinciale en lokale media stelden we op de hoogte van nieuws over de Tropische Kas door persberichten toe te sturen.

Er zijn diverse persberichten uitgegaan over onze activiteiten en een oproep voor vrijwilligers.

In 2014 onze website www.tropischekas.nl weer bijgewerkt. De site werd bezocht door veel bezoekers.

Tenslotte heeft de Kas nu ook een facebookpagina: Tropische Kas Beetsterzwaag

Ons kassencomplex is één van de vele aantrekkelijkheden van Beetsterzwaag. Wij participeren dan ook vol overtuiging in de Stichting Bevordering Toerisme Beetsterzwaag e.o. Via dit platform streven we er naar om samen met andere organisaties en ondernemers die zich op toerisme en recreatie richten, ons als aantrekkelijk dorp te profileren om daarmee een vaste stroom bezoekers te creëren. Ook op de website van de Stichting Bevordering Toerisme Beetsterzwaag e.o. BeetsterzwaagNatuurlijk.nl staat veel informatie over de Tropische Kas.

HET BESTUUR

Het verenigingsbestuur bestond in 2014 uit 7 leden. De bestuursleden hebben naast hun bestuurstaak tevens een specifieke taak binnen het beheer en exploitatie.

Frank van den Haak	voorzitter	PR, Concretiseren van de toeristische potentie van het complex
Hielke Sevinga	secretaris	Beheer van gebouwen en documentatie
Ernestine Glastra	penningmeester	Beheer van de financiën / ledenadministratie
Alice van Binsbergen	lid	Coördinator gastvrouwen/heren, wvd secretaris
Andrys Pebesma	lid	Beheer van kuipplanten en vaste planten in het hele complex. wvd penn.meester
Jaap Atsma	lid	Webmaster, social media, wvd voorzitter
Cora Verspeek	lid	coördinator groepsrondleidingen, wvd coörd. gastlĳû

Het bestuur kwam 11 maal bijeen voor een bestuursvergadering. Hier werden de lopende zaken besproken, de beleidslijnen uitgezet en de wekelijkse werkmiddagen en incidentele werkzaterdagen voorbereid.

Met de volgende organisaties hadden we intensief contact:
Gemeente Opsterland, cluster groenvoorzieningen en de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Stichting Bevordering Toerisme Beetsterzwaag e.o.
Werkgroep Historische Rondleidingen Beetsterzwaag
Groei&Bloei afdeling Drachten.

FINANCIËN

Rekening en verantwoording boekjaar 2014

Vereniging Vrienden van de Tropische Kas te Beetsterzwaag

Resultaten 2014 /Begroting 2015

	Begroting 2014 inkomsten	INKOMSTEN 2014			Begroting 2015 inkomsten
		BANK	KAS	TOTAAL	
Uit reserves	€ 250,00	€ 180,00		€ 180,00	€ 150,00
Subsidie Gemeente stormschade claim	€ 5.200,00	€ 5.281,00		€ 5.281,00	€ 5.000,00
Giften	€ 1.100,00	€ 550,00	€ 918,13	€ 1.468,13	€ 1.000,00
Contributies leden	€ 3.000,00	€ 3.115,00	€ 168,00	€ 3.283,00	€ 3.000,00
Bijdragen bezoekers	€ 2.100,00	€ 90,00	€ 1.999,65	€ 2.089,65	€ 2.000,00
Verkoop planten	€ 500,00	€ 150,00	€ 714,70	€ 864,70	€ 800,00
Activiteiten	€ 1.800,00	€ 807,00	€ 1.546,18	€ 2.353,18	€ 2.100,00
Totaal	€ 13.950,00	€ 11.022,10	€ 5.346,66	€ 16.368,76	€ 14.050,00

	Begroting 2014 uitgaven	UITGAVEN 2014			Begroting 2015 uitgaven
		BANK	KAS	TOTAAL	
Energiekosten	€ 4.000,00	€ 3.330,58	€ -	€ 3.330,58	€ 3.500,00
Beheer en onderhoud	€ 3.200,00	€ 2.444,09	€ 514,74	€ 2.958,83	€ 3.200,00
Belasting/verzekering	€ 700,00	€ 516,99	€ -	€ 516,99	€ 600,00
Organisatiekosten	€ 2.400,00	€ 1.348,76	€ 832,98	€ 2.181,74	€ 2.400,00
Kosten vrijwilligers	€ 1.300,00	€ 934,93	€ 469,80	€ 1.404,73	€ 1.500,00
Groot onderhoud uitbr. Inventaris	€ 550,00 € -	€ 235,95	€ -	€ 235,95	€ 1.350,00
PR	€ 800,00	€ 510,32	€ -	€ 510,32	€ 500,00
Reservering tbv kosten schiderwerk / nieuwbouw	€ 1.000,00			€ 5.229,62	€ 1.000,00
Totaal	€ 13.950,00	€ 9.321,62	€ 1.817,52	€ 16.368,76	€ 14.050,00

banksaldi

rek: 389074616
rek: 1022340646
rek: 3284276653

per 31-12-2014:

per 31-12-2013

	€ 1.110,04	€ 341,38
	€ 147,39	€ 145,84
	€ 24.636,70	€ 20.858,77
kassaldo	40,06	€ 29,25

totaal

€ 25.934,19

€ 21.375,24

AFSLUITING

2014 was een jubileumjaar vol activiteiten, waarin nieuwe activiteiten zijn toegevoegd en met veel trots is teruggekeken op 10 jaar openstelling voor publiek.

We hebben alweer volop plannen voor het volgende jaar:

- Er liggen plannen klaar om een extra orangerie te laten bouwen om de groeiende collectie kuisplanten meer ruimte geven in de winter
- Er wordt gewerkt aan een systematische beschrijving van de plantencollectie, voor een beter informatie aan de bezoekers, maar ook als lesmateriaal voor educatieve doeleinden
- We onderzoeken de mogelijkheden van alternatieve energiebronnen om het huidige energieverbruik te kunnen terugdringen.

Vanaf Koningsdag op 27 april 2015 hopen we weer veel bezoekers te gaan ontvangen.

Namens het bestuur
Alice van Binsbergen

Beetsterzwaag, maart 2015